

Datum
2021-04-18
Vår referens
Nils Renström
Stadsjurist
nils.renstrom@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Infrastrukturdepartementet - It-driftsutredningens delbetänkande Säker och kostnadseffektiv IT-drift - rättsliga förutsättningar för utkontraktering (SOU 2021:1) STK-2021-173

Sammanfattning

Infrastrukturdepartementet har anmodat Malmö stad att yttra sig beträffande SOU 2021:1, ”Säker och kostnadseffektiv IT-drift, rättsliga förutsättningar för utkontraktering”, ett delbetänkande från IT-driftsutredningen. Delbetänkandet har för avsikt att förtydliga de rättsliga förutsättningarna för användande av leverantörer för IT-drift. Utredaren föreslår att en ny sekretessbrytande bestämmelse förs in i offentlighet- och sekretesslagen samt att denna förses med en intresseavvägningsmekanism för att möjliggöra för myndigheter att kunna utkontraktera sin IT-drift utan att informationen anses utlämnad och/eller röjd. Dessa förslag utgör grunden för de yttranden som stadens förvaltningar inkommit med och ligger till grund för Malmö stads yttrande. Malmö stad ställer sig i huvudsak positiv till utredarens förslag. Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås avge yttrande i enlighet med förslaget.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och skickar yttrandet till Infrastrukturdepartementet.

Beslutsunderlag

- Remiss från Infrastrukturdepartementet
- Säker och kostnadseffektiv IT-drift - rättsliga förutsättningar för utkontraktering
- Remissvar från kulturförvaltningen
- Remissvar från förskoleförvaltningen
- Remissvar från grundskoleförvaltningen
- Remissvar från gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen
- Remissvar från serviceförvaltningen
- Remissvar från fastighets- och gatukontoret
- Delegationsbeslut från fastighets- och gatukontoret
- Förslag till yttrande
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 210426 Remiss från Infrastrukturdepartementet - It-driftsutredningens delbetänkande Säker och kostnadseffektiv IT-drift - rättsliga förutsättningar för utkontraktering (SOU 20

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2021-04-26

Kommunstyrelsen 2021-05-05

Beslutet skickas till

Infrastrukturdepartementet

Ärendet

Infrastrukturdepartementet har anmodat Malmö stad att yttra sig beträffande SOU 2021:1, ”Säker och kostnadseffektiv IT-drift, rättsliga förutsättningar för utkontraktering”, ett delbetänkande från it-driftsutredningen. Delbetänkandet har för avsikt att förtydliga de rättsliga förutsättningarna för användande av privata leverantörer för IT-drift. Betänkandet behandlar i huvudsak två situationer, dels överföring av personuppgifter till tredjeland enligt dataskyddsförordningens regler, dels behandlas begreppen ”utlämnande” och ”röjande” i offentligrättslig mening. Vidare lämnar utredaren konkreta förslag till hur rättsläget kan förtydligas. Utredaren föreslår att en ny sekretessbrytande bestämmelse förs in i offentlighet- och sekretesslagen samt att denna förses med en intresseavvägningsmekanism för att möjliggöra för myndigheter att kunna utkontraktera sin IT-drift utan att informationen anses utlämnad och/eller röjd. Dessa förslag utgör grunden för de yttranden som stadens förvaltningar inkommit med och ligger till grund för Malmö stads yttrande.

Förvaltningarnas inställning

Malmö stads förvaltningar ombads att inkomma med egna yttranden. På grund av den korta svarstiden så har endast en handfull förvaltningar haft möjlighet att svara på förfrågan. Svar har erhållits från Stadsbyggnadskontoret, Fastighets- och gatukontoret, Förskoleförvaltningen, Grundskoleförvaltningen, Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, Serviceförvaltningen samt Kulturförvaltningen. Stadsrevisionen har avstått från att lämna yttrande och övriga förvaltningar har inte inkommit med något besked.

Av de förvaltningar som inkommit med svar så är samtliga i huvudsak positiva till utredarens slutsatser och förslag. Förskoleförvaltningen och Grundskoleförvaltningen lyfter särskilt fram vikten av att de föreslagna förändringarna i offentlighet- och sekretesslagen kompletteras med utförliga instruktioner beträffande den föreslagna intresseavvägningsmekanismens tillämpning. Förvaltningarna menar att utvecklingen av rättspraxis på området kan förväntas vara begränsad med en betydande risk för en ojämn rättstillämpning med bristande rättssäkerhet som följd. Även Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen lyfter fram vikten av att utredningens slutbetänkande erbjuder central vägledning för hur utkontraktering med stöd av den föreslagna bestämmelsen kan ske.

Sammanfattningsvis ser ingen av förvaltningarna någonting som tyder på att de av utredningen föreslagna lagändringarna inte skulle kunna få förväntad effekt, det vill säga ett tydligare rättsläge beträffande utkontraktering av IT-drift till privata leverantörer.

Stadskontorets inställning

Inledningsvis kan nämnas att digitaliseringsarbete i offentlig förvaltning är en komplicerad process där många perspektiv och bedömningar behöver sammanvägas till ett ur alla perspektiv

godtagbart resultat. Inte sällan uppstår konflikter mellan förvaltningens behov av tillgång till effektiva digitala verktyg och behovet att skydda uppgifter från insyn. Stadskontoret delar förvaltningarnas synpunkter i att utredningens förslag skulle innebära ett förtydligande av rättsläget. Stadskontoret har dock svårt att avgöra till vilken grad en sådan bestämmelse skulle möjliggöra effektiviseringar för staden med hänvisning till att det inte står helt klart vilka av stadens verksamheter som skulle omfattas av bestämmelsens räckvidd.

Stadskontoret välkomnar utredarens förslag att införa en ny sekretessbrytande bestämmelse i offentlighet och sekretesslagen. Det är Stadskontorets uppfattning att bestämmelsen skulle innebära ett visst klargörande av rättsläget och i viss mån skapa förutsättningar för en kostnadseffektiv IT-drift. Det skall dock nämnas att exempelvis den geografiska lokaliseringen av uppgifter i molntjänster i många fall skapar en juridiskt svårbedömd situation där den svenska lagstiftningen är en av flera legala komponenter. En annan faktor, som utredaren lyfter fram, ligger i bestämmelsens föreslagna räckvidd ”teknisk bearbetning eller lagring”. Det kan ifrågasättas vad som omfattas av begreppen ”teknisk bearbetning eller lagring”. Som exempel på informationsbehandling som klart ligger utanför begreppen, och därmed bestämmelsens räckvidd, nämner utredaren arbetsuppgifter hänförliga till journalföring, bedömning av röntgenbilder eller patientrådgivning. I kombination med att bestämmelsen förses med skyldigheten att tillämpa en intresseavvägning vid utkontraktering så finns det risk att tillämpningsområdet blir mycket snävt.

Det är av stor vikt att lagstiftningen förses med noggranna tillämpningsanvisningar. En mellan myndigheter ojämn tillämpning av bestämmelserna kan få negativa effekter för sekretessen för skyddsvärd information. Även informationsdelning och samordning av insatser myndigheter emellan kan bli lidande om bestämmelserna inte tillämpas enhetligt.

Sammanfattningsvis kan sägas att Stadskontoret i grunden ser positivt på utredarens förslag, men framhåller att utkontraktering av IT-drift fortsätter att vara en mycket komplicerad och central fråga för staden, även om utredarens förslag införlivas i lag.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör